Pinksteren – B-jaar
Joh 15, 26-27; 16, 12-15

Na Jezus' dood kropen zijn leerlingen angstig samen achter gesloten deuren. Ze kwamen tot niets: “is dit het einde?” vroegen ze zich af. Mensen vandaag lijken een beetje op hen, zeker in corona tijden. De meesten schuilen het liefst achter de deuren van het eigen huis, het eigen gelijk, binnen de kring van gelijkgezinden door wie ze zich aanvaard en begrepen voelen.

Te midden die angst, zo vertelt de lezing, gebeurt er iets: uit de hemel komt lawaai als van een hevige windvlaag. Symbolische taal, want het gaat hier niet over een stevige storm. Wind staat hier symbool voor Gods ongrijpbaarheid. Daarom staat er in de tekst ook “alsof” er een hevige wind opstak: geen feitelijke weergave maar een suggestie om er de betekenis achter te vinden.

Toen Jezus in hun midden verscheen, is zijn eerste woord: “vrede” – heel belangrijk - en Hij stuurde hen naar buiten, weg uit hun donker en afgesloten kot. Hij blies hen de heilige Geest in met een opdracht. Het heeft geen zin om naar de hemel te blijven staren, we moeten hier en nu aan de slag. In het pinksterverhaal komt die kracht van de Geest sterk tot uiting in het talenwonder. Toen de leerlingen naar buiten gingen, begonnen ze in vreemde talen te spreken. Tot verwondering van iedereen die hen hoorde, verstond ieder hen in de eigen moedertaal. Dat is wat dit verhaal ons wil zeggen: gebruik geen onbegrijpelijke woorden, maar een taal die iedereen klaar en duidelijk verstaat. De volkerenlijst in het verhaal, staat symbool voor de hele wereld: aan allen zendt God de geest toe, niet enkel aan de eigen besloten groep.

Ook vandaag kunnen wij nog dezelfde taal spreken, als we willen. Taal is trouwens veel meer dan woorden. Zo is er lichaamstaal. Je kunt iemand je doen verstaan zonder één woord te zeggen, door de manier waarop je je uitdrukt. Je kunt een anderstalige door je lichaamstaal doen ervaren hoe zeer hij of zij bij jou welkom is. We kunnen helend en troostend zijn voor iedereen, we kunnen de geest van waarheid over ieder laten waaien. We kunnen in ons doen en spreken ieder tot zegen zijn.

Er is ook een verschil tussen verstaan en begrijpen. Je kan elkaar soms niet verstaan, maar toch wél begrijpen, zoals wanneer je in het buitenland op een terras naast mensen zit die een ander taal spreken maar toch samen een toost uitbrengen op ieders gezondheid. En je kan elkaar soms wél verstaan, maar elkaar toch niet begrijpen, als je ruzie hebt bijvoorbeeld.

Voor Christenen is de heilige Geest de 'taal waarin wij God verstaan'. Predikvrouwen en predikheren en alle geloofsverkondigers zijn goed wanneer ze goede tolken zijn van die taal waarin mensen God kunnen verstaan.

Dit eerste pinksterfeest noemt men vaak de geboorte van de kerk. Vandaag heeft die kerk het moeilijk om zo over God te spreken dat iedereen dit verstaat en tot geestdriftig komt. Daarom moeten we op dit pinksterfeest vooral ook bidden voor de kerk. Jezus had het over “vuur” als Hij zijn Kerk bedoelde. Een vuur waaromheen verkleumde mensen kunnen samenkomen om zich te warmen, om elkaar te zien, om niet alleen te zijn in de nacht. Hij wilde dat het vuur zou branden, fel en vurig, speels en onvoorspelbaar, nieuwe gensters in de nacht. Hij sprak over vuur dat moet blijven branden, gevoed door alles wat mensen nieuw ontdekken, aangewakkerd door het waaien van de Geest. Hij heeft zijn Kerk als een vuur ontstoken. Misschien hebben wij, de eeuwen door, teveel aan brandbeveiliging gedaan en zo het geestdriftig vuur gedoofd.

Dus moeten christenen met geestdrift naar buiten gaan. Vandaag is een mooie dag om daar mee te beginnen. Want God belooft dat de kracht van de Geest ons zal helpen. Die kracht van de Geest is allereerst een kwestie van zien, openstaan, deuren en ramen open gooien. Een kwestie van tijd ook, om achter de dingen nog het onvermoede grotere geheim te kunnen bespeuren.

De leerlingen van Jezus gaven het vuur van Jezus verder door. Later deden de evangelisten en vele anderen dat, elk op hun wijze. Telkens gebeurde hetzelfde en toch was het altijd anders: ze lieten de bron van het begin stromen in hun eigen tijd en samenleving. Zo ging het verder in de kerkgeschiedenis. Zo is het ook vandaag. We moeten niet naar het verleden kijken, dat komt niet meer terug, ook niet na corona. Het is aan ons om nu te doen wat de leerlingen toen deden. Niet treuren om het verlies van Jezus. Niet hopen op een terugkeer van Jezus. Wel het vuur van het begin tot nieuw vuur laten worden voor mensen in onze nieuwe tijd. Ruimte geven en maken voor nieuwe vormen van vieren, nieuw groepsgevoel en nieuw leiderschap.

De Geest is een uitnodiging van God zelf om je leven te riskeren, om keuzes te maken en moeilijkheden niet uit de weg te gaan, elkaar in vuur zettend, uitdagend dingen doen die je tevoren nooit had verwacht of bedacht. Nieuwe energie, nieuwe trouw waarmee je weer verder kunt, veel verder dan je ooit had gedroomd. Angst en weerstand smelten weg tot openheid. Er breekt een kracht in je naar buiten die je nooit voor mogelijk had gehouden. Moge die kracht van de Geest ons allen de komende tijd vervullen.